

'De autist zit in ons allemaal; verzet de klok een uur en veel mensen zijn een beetje van streek'.

Het regent labels

'Het regent labels' is een van de redenen om de geldstromen - voor de voorzieningen voor kinderen met hulp op scholen - pittig aan te pakken. Maar dat zegt m.i. niet direct iets over de diagnosticering (hoewel het DSM-boek wel wat aanpassingen vraagt). Veel meer zegt dit iets over het onderwijs, de omgangsvormen, de snelheid van leven et cetera. Kinderen raken overprikkeld en als je dan al een stoornis hebt, manifesteert zich dat natuurlijk veel ernstiger en sneller. Het antwoord daarop is niet om de geldkraan dicht te draaien. Als je de labels weghaalt, haal je immers het probleem niet weg.

Ik weet uit eigen ervaring dat kinderen heus niet zo maar een label krijgen: dat is een intensief en zorgvuldig proces waarin veel professionele mensen meekijken. Ook scholen moeten dan gedragingen van kinderen helder omschrijven en liefst ook familieleden. En als leerkrachten aangeven dat ze niet weten hoe ze bepaalde leerlingen moeten sturen, moet je dan de geldkraan dichtdraaien? Zegt dat iets over de kwaliteiten van de leerkrachten? Nee, natuurlijk niet! Als je de leerkrachten niet helpt, heb je een heel groot probleem. Want de huidige, snelle maatschappij met al zijn prikkels verander je niet zo snel, laat de school dan een veilige en rustige haven zijn. Biedt kinderen een rustige omgeving waarin zij hun talenten - ondanks alle externe prikkels - kunnen ontplooien.

Cito-toetsen

Over de inhoud van het onderwijs valt ook best wel wat te zeggen: alleen rekenen en taal is namelijk niet zaligmakend. Kijk eens breder dan alleen naar de CITO-resultaten. Grote internationale onderzoeken tonen keer op keer aan dat kunstvakken buitengewoon belangrijk zijn voor de ontwikkeling van de hersenen, van het iq, sociale omgangsvormen et cetera. Zelfs de HBO-raad geeft toe dat tijdens de lerarenopleidingen veel minder aandacht is voor het inbedden van kunstvakken in de lessen. Op veel scholen wordt niet meer gezongen en handvaardigheid, tekenen en muziek zijn sluitposten geworden. Ik heb veel kinderen gezien die zich op reguliere scholen niet konden handhaven. Toen de ouders de overstap hadden gemaakt naar een school waar wel veel aandacht is voor ook de kunstvakken, zag ik de kinderen echt opbloeien. De pillen hoefden niet meer geslikt: het kind kon weer functioneren omdat het weer lekkerder in het vel kwam te zitten én... de schoolprestaties gingen zienderogen vooruit. Kunst geeft lucht. Cultuur geeft indentiteit aan de mens. Als er een nieuwe stam wordt ontdekt, zie je waar de mens oorspronkelijk uit bestaat: communicatie, kunst en muziek geven samen een gezicht aan de mens. Zo ook de vindingrijkheid en intelligentie waardoor de mens tot meer in staat is dan alleen overleven. We zijn tegenwoordig zo overgeciviliseerd, dat we denken te kunnen bezuinigen op kunst en cultuur. Bezuinigen op het mens-zijn levert beesten op.

Er wordt veel te weinig gezongen en muziek gemaakt op scholen. Ik ben van mening dat hier echt aandacht aan besteed moet worden. Dat is (slechts) een van de manieren om het aantal labels te reduceren.

Label als excuus

Om een meer sociale samenleving te krijgen waarin mensen goed samenwerken, moet je investeren in de mens zelf. Dat betekent dat je moet kijken naar ieders talent! En dat kan alleen als je weet wat iemand kan en niet kan. Toegegeven: een label wordt nu vaak gehanteerd als excuus om aan te

geven wat iemand niet kan. Fout. Want labels geven ons juist handvatten how to handle. Ze geven ons het gereedschap te leren kijken naar wat iemand wel kan bereiken en hoe. We hebben onze jeugd nodig in de snel vergrijzende maatschappij. Investeer in scholen maar ook in extra begeleiding. Geef iedereen een kans te functioneren in deze maatschappij. Voorkom de culturele en zelfs menselijke kaalslag...

Geschreven door een moeder van 3 kinderen waarvan 2 kinderen extra zorg nodig hebben (en dankzij die hulp hun talenten ontdekken)
Directeur van een centrum voor de kunsten